בס״ד. ש״פ ויקרא, רנ״ג

וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו, ומשמע מזה דע״י הסמיכה הוא הרצאת הקרבן להיות כפרת העון, וצ״ל מה״ע הסמיכה שתלוי בזה הרצאת הקרבן, ובגמ׳ אמרו דבר אל בנ״י וסמך בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות, וצ״ל למה בנ״י דוקא. והנה ענין הסמיכה בכלל היא כי עשר אצבעות היד הם נגד ע״ס כמ״ש בס״י ע״ס בלי מה מספר עשר אצבעות, ולכן אי׳ בבחיי על מ״ש גבי יעקב שכל את ידיו דהיינו בחי׳ ח״ע להמשיך משם מקור הברכה וכן ביהושע כתי׳ ויסמוך משה את ידיו עליו דהיינו המשכה מבחי׳ ע״ס שראשיתן הוא בחי׳ חכ׳. וכמו״כ יובן ענין הסמיכה על הקרבן הוא שהאדם שבגימ׳* ממשיך בחי׳ אור עליון על הבהמה בגימ׳ ב״ן בכדי שתוכל להתעלות. דהנה רוח האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת למטה, ופי׳ רוח הבהמה הוא בחי׳ שם ב״ן מקור דבי״ע (ועמ״ש מזה בלקו״ת בהביאור דאדם כי יקריב פ״א) וממנה נשתלשל בריבוי השתל׳ שם ב״ן שבאדם דהיינו הנה״ב שבו וכמו״כ נפש הבהמה למטה, ובכדי להעלות הבהמה שלמטה והנה״ב שבאדם הוא ע״י הסמיכה שממשיך אור מבחי׳ שם מ״ה שתוכל להתעלות כו׳. וביאור הענין צ״ל תחלה כללות ענין הקרבן שרוב הקרבנות באים על החטא, וידוע הקושיא שבאלשיך וכן כל המפרשים דאם האדם חטא איך מתכפר על ידי הקרבת הבהמה. והענין יובן בהקדם מ״ש אחור וקדם צרתני, אחור למע״ב וקדם למע״ב, אחור למע״ב שנברא ביום וא״ו אחר בריאת כל הנבראים, וקדם למע״ב שהוא עיקר כל הנבראים ומעולה מהם, ומה שנברא לבסוף הוא בכדי שימצא הכל מוכן לפניו וכמאמר כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה. דכן אנו רואין בחלקי דצח״ם שהמדרי׳ התחתונה שבהם הוא לצורך המדרי׳ העליונה ומשמש אילי׳, דהדומם הוא בשביל הצומח, דצמיחת הצומח הוא כשזורעין גרעין בארץ ומזה צומח, או דשאים ועשבים שבלתי נזרעים צומחי׳ מן הארץ, הרי נראה לעין כל שימוש הדומם אל הצומח, והצומח הוא בשביל החי כמו הדשאים ועשבים וכמו״כ התבואה ופירות הכל בשביל החי, והחי הוא בשביל המדבר, כי בע״ח הטהורים המותרים באכילה הם לאכילת המדבר וכמ״ש כירק עשב נתתי לכם את כל לאכלה וכתי׳ בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר ובע״ח הטמאים הם למרכב האדם סוס לרכוב עליו וחמור למשא כו׳, ואפי׳ שקצים ורמשים ידוע שיש מדינות שהרמשים חופרים את האדמה ומרפאים אותה עד שהיא ראוי׳ לזריעה. ובד״כ כל הנבראים הם משמשים אל האדם, כי האדם הוא המעולה ובחיר הנבראים וכולם משמשים אליו ולכן הוא מושל ושולט עליהם ומנהיגם כרצונו, שהאדם יש לו שכל ודעת, והבהמה אין לה דעת ובזה ניכר עילוייו ולכן הוא מושל ושולט עליהם כו׳. וכמו״כ הוא ברוחניות דעליית הדצ״ח הוא ע״י האדם שמתעלים על ידו כאשר אוכל את

שבגימ׳ ממשיך: כ״ה בגוכי״ק, ואוצ״ל: שבגימ׳ מ״ה ממשיך.

המאכל ונעשה דם ובשר כבשרו עי"ז מתעלה הדצ"ח ג"כ. כי הנה דצ"ח מצ"ע אין בהם שלימות שיגיעו אליו, דהיינו כמו שנבראו כן הם נמצאים מצ"ע, והאדם עיקר הכוונה בו שיגיע אל השלימות דוקא והיינו שנבראו כדי לתקן את המדות טבעים לעבוד את עבודת הוי' בתו' ותפלה ועי"ז יגיע אל השלימות כו', וכשאוכל את המאכל ונעשה דם ובשר כבשרו ובכח האכילה לומד ומתפלל ומקיים מצות הלא הדצ"ח מתעלה ע"י, ולכן נק' קדם למע"ב להיותו מעולה מהם והם טפלים אליו ומתעלים ע"י כו'. אמנם כ"ז הוא כשהוא במעלות האדם בקיום התומ"צ, אך אם פגם באיזה מצוה, הן בהעדר עשיית מ"ע והן בעשיית אחת ממל"ת, אז הוא נמוך ופחות הרבה ממדרי' הבע"ח, שהרי הבע"ח וכל הנבראים אינם משנים את תפקידם ומקיימים רצון הבורא וכמארז"ל נשאו דשאים ק"ו בעצמן ומה אלו שאין דרכן לצאת בערבובי' עאכו"כ, והיינו שמקור העשב שהן מלאכים שנק' בשם דשא ועשב שהן מקור הדשאים והעשבים הם שנשאו ק"ו בעצמן כו', וא"כ ה"ה מקיימים רצון הבורא ית', והאדם שהוא בעל שכל ועושה היפך רצונו ה"ה גרוע יותר מהבע"ח וכל הנבראים כו', ואת הנה"ב (שהרי פעולת החטא הוא ע"י) ה"ה מורידו למטה בגקה"ט, דבעצם אינו רע וכמשי"ת והוא מק"נ והוא מורידו ע"י החטא ברע גמור דגקה"ט, וגורם בזה גם הירידת הנה"א שבו, והיינו מדריגות התחתונות דנה"א, דמדרי' העליונות שבו ה"ה מסתלקי' בשעת החטא כמ"ש בזהר וכתהאריז"ל, אך המדריגו' התחתונות שבו יורדים ברע כו', וכמו"כ למעלה גורם גלות השכינה כו' כמ"ש בסש"ב באגה"ת, ובאמת י"ל דגם ע"י תאוות היתר למלאות תאוות נפשו שלא לש"ש נעשה ג"כ גרוע מדצ"ח שה"ה מקבל מהם וממילא ה"ה נמוך מהם ואיך שייך לומר שהוא מושל ושולט עליהם כאשר הוא מקבל מהם (משא"כ כשאוכל לש"ש אינו מקבל תענוג מעצם המאכל כ"א מה שמקבל חיות ממנו הרי אדרבה בזה הוא מושל עליו שמנהיגו כרצונו והיינו שעי"ז מבררו ומהפכו מק"נ אל הקדושה), ואדרבה כשעושה תאוות היתר למלאות תאוות נפשו הרי הדצ"ח מושל עליו, וכנראה בחוש דמי שהוא שקוע ר"ל בריבוי תאוות הרי בבואו אל הדבר הערב שמתאווה אליו מאבד א"ע ואת שכלו מפני ריבוי התאווה ר"ל שמתגבר עליו, וא"כ מובן איך שהוא נמוך הרבה * כו'. וזהו שארז"ל אין חי' רעה שולטת באדם אא"כ נדמה לו כבהמה, דבאדם כתי' ומוראכם וחתכם יהי' על כל חית השדה כו' והיינו כשהוא במדרי' אדם בקיום התומ"צ שיש בו צלם האלקים אבל כאשר פוגם ה"ה כבהמה וגרוע ממנה כנ"ל. וזהו שארז"ל אם חטא אדם אומרים לו יתוש קדמך כו' דאפי' יתוש שהוא קליפה היותר תחתונה וכידוע דיתוש מכניס ואינו מוציא והוא קליפה היותר גסה, דבקדושה הרי ארז"ל משמים מיהב יהב משקל לא שקלי, דכ"ע הקדושה להשפיע לזולתו וכמ"ש ואתה מחי' את כולם להשפיע חיות כו', והקליפה הוא היפך זה שצריכה הכל לעצמה וכמ"ש לעלוקה שתי בנות הב הב כו'

---

*) בכת"י יש כאן מקום חלק תיבה אחת, ואוצ"ל: מהבע"ח.

והיינו מצד הישות והגסות שצריך לעצמו, משא״כ הקדושה הוא ביטול וכמו אברהם שאמר ואנכי עפר ואפר ומצד זה השפיע לזולתו כו׳, ומצד זה מגונה מאד מדת הכילות והקמצנות מפני שהוא היפך הקדושה לגמרי, ומ״מ חטא אדם אומרים לו אפי׳ יתוש קדמך כי ע״י החטא נעשה גרוע יותר מכל הבע״ח כו׳. והנה באמת מה שאמרו יתוש קדמך אין הכוונה מצד קדימת הזמן לבד וכמו מצד שאינם עוברים על רצה״ע כו׳ כנ״ל, כ״א זאת ועוד אחרת פי׳ קדמך במעלה דבשרשו הוא למעלה משרש האדם, וכידוע דשרש האדם הוא מבחי׳ התיקון ושרש הבע״ח וכל הנבראים הם מבחי׳ התהו שקדם אל התיקון, דבתהו הי׳ ריבוי אור ומיעוט הכלים ובתיקון הוא ריבוי הכלים ומיעוט האור. ומה שאומרים דבתהו ריבוי אור ובתיקון מיעוט אור אין הכוונה בריבוי ומיעוט לבד כ״א שהאור הוא באופן אחר לגמרי, ויובן זה עד״מ אור הלבנה לגבי אור השמש או אור היום לגבי אור השמש. ויותר מובן ממארז״ל אור שנברא ביום ראשון הי׳ אדה״ר מביט בו מסוף העולם ועד סופו, וידוע הדקדוק דהול״ל מתחלת העולם ועד סופו, אך הכוונה מסוף הוא על ב׳ עולמות והיינו מסוף עלמא דאתכסי׳ מלמטלמ״ע ועד סופו היינו סוף עדאת״ג מלמעלמ״ט, וב׳ העולמות דעדאת״ג ועדאתכ״ס הן כוללים כל העולמות דס׳ השתל׳ כמ״ש במ״א, ונמצא באור שנברא ביום ראשון הי׳ הבטת אדה״ר בכללות ס׳ השתל׳ כו׳, וכשנגנז אור הנ״ל הרי אור שלנו עכשיו האדם יכול לראות בו רק ערך פרסא או מיל, הרי אינו שייך לומר על אור הזה שהוא מיעוט לגבי אור הראשון כ״א שאינו מערך סוג זה כלל. ושני האורות הנ״ל הם מבחי׳ התיקון, ומזה יובן דאור התיקון לגבי אור התהו אינו בערך כלל. והגם דכלים דתהו הם כלים קטנים ואיך הי׳ בהם אור גדול כ״כ, אמנם מצינו בדוגמא כזו גם באדם שמתיקון, שכלי הראש הוא קטן בכמותו לגבי שארי חלקי הגוף ומ״מ כל האורות הנעלים הם בראש דוקא, הרי שכלי קטנה מחזקת אור גדול, ומזה יובן בתהו ג״כ. אלא שבתהו באמת גרם זאת התגברות הרצוא על השוב כו׳ וכידוע ומבואר במ״א ואין זה נוגע לענינינו כאן. וא״כ כאשר האדם שבשרשו הוא מבחי׳ התיקון ולכן יש בו התחלקות והתכללות כדוגמת התיקון וכמ״ש במ״א, ועמ״ש מזה בלקו״ת פ׳ אמור בהביאור דוהניף, ובע״ח ששרשם מבחי׳ התהו א״כ הרי קדמו במעלה ג״כ הרבה נגד האדם. אך לפי״ז לכאו׳ אינו מובן מהו אם חטא אדם אומרים לו יתוש קדמך הרי בלי חטא קדמו מצד שרשו. אך הענין הוא דהנה בנין וסתירת התהו הי׳ לא במקרה ח״ו דאינו דומה כמו באדם שבונה בנין שמדמה שיתקיים ויוכל להיות שלא יתקיים אבל למעלה אינו שייך כזאת ח״ו, כ״א הי׳ בנין התהו בשביל הסתירה וסתירת התהו בשביל* ע״מ לבנות עולם התיקון שיתבררו בו שברי הכלים דתהו, וא״כ כשהאדם מעולם התיקון עושה כן שמקיים תומ״צ מעשיות ולומד ומתפלל שמברר ע״ז ניצוצות דתהו שנפלו למטה הרי הוא משלים הכוונה שבשביל זה הי׳ הבנין וסתירת התהו,

---

בשביל ע״מ: כ״ה בכת״י.

ולזאת אף שהוא מעולם התיקון הוא למע' מעלה מכל הדצ"ח מפני שע"י נשלם כוונת הא"ס ב"ה שמשם נמשך בנין התהו והתיקון וא"כ ה"ה מגיע למעלה מעלה מבחי' התהו, אך כשחטא אדם היינו כשאינו משלים המכוון ובפרט כשהחוטא בחטא ועון ממש הרי הדצ"ח מצד שרשו קדום אליו. והנה גם את העולם נתן בלבו כתי' שהעולם ניתן בלבו של אדם וע"י חטא ועון ה"ה פוגם גם בעולמות העליוני', דכשם שע"י עשיית המצות ה"ה ממשיך תוס' אור בעולמות כמו"כ ע"י החטא נעשה פגם אם בבחי' הסתלקות האור למקום שאינו ראוי כידוע ומבואר במ"א. והעצה לזה מה יעשה אדם שחטא יביא קרבן ויתכפר לו. דהנה נת"ל דשרש הבע"ח הם מבחי' התהו שקדם אל התיקון, ולזאת כשהכהן מקריב את הבהמה ע"ג המזבח ונכללת באש שלמעלה עד בחי' פני שור שבמרכבה ועי"ז והחיות נושאות את הכסא עם בחי' האדם שע"ג הכסא לבחי' אוא"ס דכי לא אדם והיינו בחי' התהו שלמע' מבחי' התיקון ועי"ז נעשה המשכה מתהו לתיקון. וז"ע ריח ניחוח להוי' ריח הוא ההעלאה לבחי' עצמיות אוא"ס ב"ה וכידוע דריח משיב את הנפש וכמו עד"מ אדם המתעלף שהו"ע הסתלקות החיות מהתפשטותו אל עצם הנפש והרוח משיב את הנפש שמגיע בעצם הנפש וממשיך משם חיות חדש, וכמו"כ הוא בנמשל שהקרבן עולה בבחי' עצמות אוא"ס ועי"ז נעשה נחוח ל' נחות דרגא שהוא ההמשכה לבחי' שם הוי' דתיקון (כענין ממעמקים קראתיך הוי' כו' כמ"ש במ"א) ולכן ע"ז מתמלאים כל הפגמים שנעשים בעולם התיקון, וכמו שיג"מ שנמשך מהם סליחת עוונות כמארז"ל ברית כרותה ליג"מ שאינן חוזרות ריקם מלפני, ויג"מ הם מבחי' התיקון אך מפני שהם בחי' רחמים פשוטים שלמעלה מהגבלה דסדר השתל' לכן נמשך משם סליחת עוונות, וא"כ כ"ש כשנמשך בחי' אורות דתהו בכלים דתיקון שנעשה ע"ז סליחת עוונות ומתמלאים כל הפגמים כו'. אמנם בענין הקרבנות אין הכוונה להקרבת הקרבן לבד כ"א כמ"ש והתודה על חטאתו אשר חטא, וענין הוידוי הוא כמ"ש מודה ועוזב ירוחם והיינו ענין התשובה שהוא עזיבת החטא ולהפך רצונו ונפשו לה'. והענין הוא דאי' בספרים בהקרבת הקרבן צריך האדם לכוין שכל מה שעושין להבהמה הנקרבת ראוי לעשות מצד חטאיו אלא שבחסד ה' עלינו נעשה זה בבהמה ומתקבל לרצון תמורת אדם. וברוחניות באמת צריך לפעול בנפשו כל הפרטים הנעשים בהקרבן, דענין שריפת הקרבן הוא שישרוף כל המח' והרהורין בישין כו' כמשית"ל, ובקרבן העיקר הוא הקטרת החלב וזריקת הדם, וברוחניות הוא כי מציאות החלב הוא מהתענוג וע"י ריבוי תענוגים גשמיים מתרבה החלב וצריך להיות כל חלב לה' והיינו שכל התענוג שלו יהי' שיתענג על הוי' בבחי' אהבה, וזריקת הדם שתמורת הרתיחות הדמים ורשפי אש זרה בתאוות גשמיים יהי' לו אהבה ברשפי אש לאלקות כו'. וזהו"ע התשו' שעם הקרבן וע"ז מתכפר לו כו'. ועכשיו כשאין לנו בהמק"ד והקרבת הקרבנות, הנה תפלה כנגד תמידין תקנו היינו להקריב הנה"ב שבאדם שזהו כל שרש ענין התפלה להקריב הנה"ב שיתהפך מן הקצה אל הקצה מה שעד הנה הי' טרוד ומשוקע במחשבות לבו ותחבולותיו ויצר מעללי איש, איש איש כאשר יודע בעצמו

נגעי לבבו, ויבא בבחי' רצון ותשוקה לאלקות לאהבה את ה', והוא שיפשיט א"ע מכל המח' ודיבורים ומעשי' אשר לא לה' המה הן בתאוות היתר שמק"נ שלפעמים נכללת בקדושה ולפעמים בהיפוך בגקה"ט, והוא כאשר אוכל את המאכל לש"ש להברות גופו ולהרחיב דעתו ובינתו בעבודת הוי' אז נכללת בקדושה, אמנם כשאוכל למלאות תאוות נפשו ה"ה רע והמאכל מעבה ומגשם אותו עד שיוכל לבא עי"ז לתאוות איסור וכמארז"ל היום אומר לו כך ומחר אומר לו כך עד שאומר לו לך עבוד כו', שמן ההיתר בא אל האיסור ח"ו, וצריך להפשיט כל המחדו"מ אשר לא להוי' המה להיות בבחי' רצון וכוסף לה' לבדו. וע"ז נתקן כל סדר התפלה. ותחלה יסדר אדם שבחו של מקום והוא ההתבוננות בגדולת אוא"ס שנעשה עי"ז רצון ותשוקה גם בנה"ב לאסתכלא ביקרא דמלכא ולכסוף בה' כו', וזהו שאומרים תחלה ברוך שאמר והי' העולם שבאמירה אחת נבראו כל העולמות וכמאמרז"ל במאמר אחד יכול להבראות, דבאמת נברא במאמר זה וכמ"ש בזהר במח' א' ברא את העולם והו"ע מח' הכללית שצופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה אחת כו', וכמ"ש מזה באריכות בד"ה והי' אמונת עתיך, רנ"ב, ועז"נ קורא הדורות מראש שהוא רק הקריאה וההמשכה מן ההעלם אל הגילוי מבחי' רישא דא"ק ששם נסקרים כולם בסקירה אחת כו'. יחיד חי העולמי' מלך והוא שאוא"ס ב"ה הוא יחיד ומיוחד דאתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא לאחר שנבה"ע דאני הוי' לא שניתי כלל מקודם הבריאה לאחר הבריאה דכשם שאתה הוא ה' לבדך קודם שנבה"ע כמו"כ אתה הוא ה' לבדך לאחר שנבה"ע לפי שאתה עשית את השמים כו' ואתה מחי' כו', והעולמות הם בטלים לגבי אוא"ס שכולא קמי' כלא חשיבי, וחי העולמים הוא מבחי' מלך לבד דמלך שמו נק' עליהם דרק שם המלך מתפשט בהמדינה, וכמו"כ למע' בחי' מל' הוא בחי' שם והארה כו', וזהו משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול דמה שמשובח ומפואר עדי עד למע' עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכמ"ש הכל ירוממוך סלה וקדושים בכ"י יהללוך סלה וכל מקום שנא' נצח סלה אין לה הפסק, והו"ע עליית המדרי' ממדרי' למדרי' שיש עליות עד אין קץ וכמאמר צדיקים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב ויש בחי' ג"ע התחתון וגעה"ע ושמיטין ויובלות ונו"ן אלפים יובלות שכ"ז הוא עילוים מעילוים שונים כו', וכ"ז הוא רק בבחי' שמו הגדול כי נשגב שמו לבדו שגם בחי' השם הוא נשגב ומרומם ורק הודו וזיוו של שמו הוא על ארץ ושמים כו'. וכשיתבונן בכ"ז בהעמקת הדעת נתעורר עי"ז בבחי' רצון ותשוקה להכלל בבחי' עצמות אוא"ס ב"ה, וגם כשיתבונן ביחוד מל' ית' עלינו כמ"ש כי יעקב בחר לו י"ה ישראל לסגולתו אשרי העם שהוי' אלקיו מגיד דבריו ליעקב ברוך ה' אלקי ישראל וירם קרן לעמו לבנ"י עם קרובו, ופי' עם קרובו היינו מה שהם קרובים לגבי שם הוי', דאילו גבי שם אלקי' אי' במד"ר ע"פ אשר לו אלקים קרובים אליו הוא קרב לאלקים אינו כתי' כאן כ"א אלקים קרובי' אליו וכשאומר כאן לבנ"י עם קרובו שבנ"י קרובים אליו היינו בחי' שם הוי' כו'. וברכת יוצר הוא איך שמלאכים העליונים שרפים ואופנים וחיוה"ק מפארים ומעריצים ומקדישים כו' את שם מלכותו ית'. והנה מהתבוננות זו

עצמה נעשה ג״כ הזזה בהנה״ב, דלהיות שרש הנה״ב הוא משמרי האופנים וידוע דאין הגבורות נמתקין אלא בשרשן וכשמתבונן איך ששרשו ומקורו בטל נעשה הביטל בנה״ב ג״כ. ואח״כ אומרים אה״ע אהבתנו תמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו, ופי׳ יתירה היינו יתירה על אהבת המלאכים וצבא מעלה כו׳ שהרי הניח הקב״ה את העליונים והתחתונים ולא בחר בכולם כ״א בישראל עמו וייחד מלכותו ית׳ עלינו והוציאנו ממצרים וקרע לנו את הים ונתן לנו את התורה כו׳, וזהו ובנו בחרת כו׳ וקרבתנו מלכינו כו׳ הבוחר בעמו ישראל כו׳ וכמ״ש בסש״ב פמ״ו ומ״ז ומ״ט. וע״י כל זה נעשה שמחה גדולה בנפש ששש ושמח על הוי׳ ב״ה מה שבא לו לחלקו וגורלו וכמ״ש ישמח ישראל בעושיו בני ציון יגילו במלכם, וע״י השמחה ששמח באלקות ה״ה נמשך אחריו כו׳, וע״ז אח״כ בק״ש אומרי׳ שמע ישראל כו׳ ה׳ אחד למס״נ באחד, ואהבת את הוי׳ אלקיך בכל לבבך בשני יצריך שגם יצה״ר יהי׳*, והוא שהכח המתאווה דנה״ב יפשיט א״ע מהלבושים וציורים רעים דתאוות ותענוגי עולם וכל חפצו ותשוקתו יהי׳ בהוי׳ לבדו כו׳. והענין דהנה ענין הנה״ב הוא לא כמו שהעולם מדמים שהנה״ב הוא בעצם רע, אינו כן כי הנה״ב הוא רק כח המתאווה, ובכח המתאווה יכול להתאוות אלקות, ומה שרוצה בתאוות ותענוגי עוה״ז הוא שמציירים בו ציורים רעים ומלבישים אותו בלבושים צואים להתאוות תענוגי עוה״ז אם בהיתר או באיסור ח״ו, אבל כ״ז האדם הוא המלביש ומצייר אותו בציורים רעים, אבל הנה״ב מצד עצמו אינו רע כי אין רע יורד מלמעלה, והוא ביד האדם כחומר ביד היוצר שיכול לעשות ממנו איזה כלי שירצה, כמו״כ הכח המתאווה יכול לאהוב את הוי׳ כמ״ש בכל לבבך בשני יצריך כו׳, כי הנה״ב בעצם הוא רק כח מתאווה חזק שלא ע״פ השכל. דהנה ידוע דמדות הם מוגבלים ע״פ השכל, וענין המדות בכלל הוא איזה תאווה והמשכה לאיזה פרט (בל״א אַ ציא און אַ וועל צוא אַ זאך) באיזה מדות שיהי׳ אם בחסד או בגבורה או בהתפארות כו׳, רק שהמדה והרצון הוא מוגבל ע״פ השכל, והנה״ב הוא כח מתאווה חזק שאינו מוגבל ע״פ השכל כו׳, וכאשר מלביש ומצייר את הנה״ב בלבושים וציורים רעים הרי אנו רואים שיכול לעשות כמה שטותים נוראים עד שממלא תאוות לבו מה שאין השכל מחייב כלל לעשות דברים כאלה, וגם מדמה במחשבתו שאין אדם רואה ויודע כו׳ וכמאמר כשאדם עובר עבירה אומר הלואי לא יראני אדם כו׳, אך מצד התגברות התאווה מדמה שאינו רואים כו׳, ובאמת כ״ז הוא רק מצד הרוח שטות, ואם הי׳ מיושב ע״פ השכל המושג צריך לדעת שהכל יודעים ורואים ומבינים כו׳, ואף גם אם האדם אינו רואה הלא לפניו ית׳ גלוי וידוע כמ״ש אני ה׳ חוקר לב ובוחן כליות כו׳ אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך, אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראינו, הכל גלוי וידוע לפניו, וכל המחלל ש״ש בסתר שעושה עבירה בסתר נפרעין ממנו בגלוי שמגלים את הדבר לכל כו׳ כמו שפרש״י ז״ל, רק שהרוח שטות מכסה

---

* יהי׳, והוא: כ״ה בגוכי״ק, ובהעתקות: יהי׳ בבחי׳ אהבה לה׳ כו׳, והוא.

על האמת. אמנם כ"ז הוא מה שהאדם הלבישו בלבושים הרעים כו'. וע"ז הוא ענין התשובה להפשיט א"ע מכל הלבושים הרעים והיינו לעקור את כל הרצונות והתאוות בתענוגי עוה"ז דהיינו כל הציורים הרעים לשרוף ולכלות אותם לגמרי כו' ועצם כח המתאווה יתהפך לאלקות באהבה ורצון חזק בכלות הנפש ליכלל בה' ית', ותמורת השטות דלעו"ז יהי' בחי' השטות דקדושה וכמארז"ל אהני' לי' שטותא לסבא (כתובות די"ז ע"א) וכמו הנביא שנק' משוגע וכמ"ש מדוע בא המשוגע הזה אילין, והיינו מפני שהוא למעלה מטו"ד, ובענין התורה הוא מ"ש באהבתה תשגה תמיד, והיינו כמו המשוגע שעושה דבר אחד כמה פעמים בזא"ז ואינו נלאה כלל כן אינו נלאה מלחזור על לימודו ולחזור תמיד הגם שנדמה לו שכבר שגור אצלו עכ"ז לומד עוד הפעם וחוזר עוד, ובאמת בכל פעם ופעם מתוסף חדשות וגם נעשה שגור יותר ומתדבק יותר בחכ' התו' שתהי' קלוטה אצלו ש"ע הדיבוק האמיתי בלי שום רמי', וכן בעבודה פתי יאמין לכל דבר, שנמצא היותו פתי ש"ע שוטה ע"ז מתחזק אצלו האמונה, ולגבי הקב"ה הכל כפתיים נגדו וצ"ל אמונה פשוטה כו', וכן הו"ע קבלת עומ"ש שקודם לקבלת עול מצות שהו"ע ביטל הרצון שלמעלה מטו"ד שהקדימו נעשה לנשמע שזהו רצון כללי שלמעלה מטו"ד כו' כמ"ש במ"א. וכמו"כ ענין השטות דקדושה בעבודה בנפש האדם הוא משארז"ל מוטב שיהי' שוטה כל ימיו ואל יהי' שעה א' רשע כו', וע"ד הפשוט הגם שילעיגו ממנו עכ"ז טוב העבודה לש"ש, ואל יבוש מפני המלעיגים ולא יסור מעבודתו, וכל מה ששייך לקיום התומ"צ לא יהי' שום מונע ומעכב כלל משום צד כו'. וז"ש הקרבת הקרבן דנה"ב עכשיו בתפלה להפכו לאלקות כו' כנ"ל. וז"ש אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ולכאו' הול"ל אדם מכם כי יקריב, אך אילו הי' נאמר אדם מכם כי יקריב הי' תי' מכם מפריש את האדם המקריב מכל ישראל שאינם מקריבים קרבן בעת ההיא, אמנם כשאומר אדם כי יקריב מכם קרבן תי' אדם קאי על כללות מין האנושי, ופירושו הוא אדם מישראל כאשר יקריב קרבן יהי' הקרבן מכם והיינו הנה"ב שהוא נפש הבהמה שם ב"ן שבאדם שזהו עיקר הקרבן גם בזמן שבהמק"ד* הי' צ"ל התשובה מודה ועוזב כו' (עמ"ש באגה"ת פ"ב) ועכשיו שתפלה כנגד תמידין תקנו הו"ע הקרבת הנה"ב וזהו שההקרבה צ"ל מכם, ותי' כי הוא כמו כאשר.

אמנם עדיין צ"ל דלפי הנ"ל דעיקר הקרבת הקרבן הוא הקרבת הנה"ב וא"כ מה הי' צריכים כל הענין הקרבת הבהמה הגשמי ולא די בהקרבת הנה"ב לבד. אך הענין הוא דהנה כתי' כי ה' אלקיך אש אכלה הוא, וצ"ל מה"ע שמדמין אלקות לאש, מה זכה האש יותר מכל הנבראים שמדמין איליו בחי' אלקות. והענין דהנה יסוד האש הוא חלוק מכל היסודות במה שטבעו לעלות למעלה, דיסוד המים והעפר יורדים מלמטלמ"ע*, דמים

שבהמק"ד: כ"ה בגוכי"ק, ואוצ"ל: שבהמק"ד קיים.
מלמטלמ"ע: כ"ה בגוכי"ק, ואוצ"ל: מלמעלמ"ט.

יורדין מגבוה לנמוך ועפר יורד למטה, ואף גם הרוח יורד למטה מחמת כבדו באויר צח יותר, אמנם האש לעולם עולה למעלה כ"א כשנאחז בעצים או בפתילה, וגם אז ה"ה מתלהב לעלות למעלה. ונמצא שהאש אינו מתערב בשום דבר, ולכן מדמין לזה אלקות. דהנה כל הנבראים והעולמות אינם בערך הא"ס כלל וכמ"ש אין ערוך לך, ופי' ערך ידוע דענין ערך במספרים הוא שאחד לגבי אלף אלפים וריבוי רבבות יש לו ערך וגם הם מסוג אחד, אמנם לגבי אוא"ס אין ערוך כלל שאינם מסוג זה כלל. ולכן נמשל לאש כמו אש אינו מתערב בשום דבר כמו"כ אוא"ס הוא מובדל ומרומם מכל הנבראים, וכמו אש נאחז* ע"י דבר נאחז כמו"כ אלקות נמשך ע"י תומ"צ שהן כלים שממשיכים ע"י אוא"ס ב"ה, וכמו דבר שהאש נאחז בו צ"ל דבר שמתעכל באש וא"ל האש מסתלק ממנו כמו"כ תו"מ צ"ל בביטל דוקא ואז הם כלים להמשכת אוא"ס ב"ה, משא"כ כשעושה המצות דרך מצות אנשים מלומדה אינו ממשיך כלום כו', וזהו כי ה"א אש אכלה הוא כו'. וכמו שהוא באלקות כמו"כ הוא בכל דבר רוחני שכל העלאת והמשכת דבר רוחני צ"ל ע"י דבר הנאחז דוקא, וכמו"כ הוא בהנה"ב להיותו דבר רוחני בכדי שיתעלה למעלה צריך להיות דבר גשמי שע"י יאחז ויתעלה. וזהו"ע הקרבת הבהמה הגשמית שעי"ז מתעלה הנה"ב להיות שהם קרובין זל"ז ששניהם מפני שור שבמרכבה, אלא שהבהמה היא מפני שור שבפני שור והנה"ב הוא מפני אדם שבפני שור, אבל שניהם מפני שור, ולכן ע"י עליית הבהמה הגשמית מתעלה הנה"ב ג"כ להיות רזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס, דעליית הנה"ב הוא כמו עליית הבהמה הגשמי, וגם למעלה יותר שהרי ע"י החטא הוא יורד למטה יותר מהבהמה הגשמית כנ"ל, ומאחר שיוכל לירד למטה מטה ביותר הרי שרשו למעלה מעלה ביותר, וכידוע הכלל דכל הגבוה גבוה ביותר נופל למטה מטה ביותר כו', ולכן ע"י ההקרבה עולה הנה"ב עוד למעלה מהבהמה הגשמי רק שצריכי' דבר הנאחז והיינו הבהמה שעי"ז מתעלה כו'. ובעבודה עכשיו שתפלה כנגד תמידין תקנו הו"ע המצות מעשיות שיש בתפלה, וכמו טו"ת שהתפילין הן פ' ק"ש בדיו על הקלף והוא דבר הגשמי שבו* הנה"ב לעלות, או י"ל דאותיות התפלה הן הדבר שע"י מתעלה הנה"ב דעקימת שפתיו הוי מעשה כו'.

ומעתה צ"ל מה"ע הסמיכה, דהנה בכדי שהבהמה הגשמית תוכל להתעלות למעלה שהרי היא עתה למטה מטה מאד ואיך תוכל להתעלות עד רזא דא"ס, ע"ז הוא הסמיכה להמשיך בחי' אור עליון שעי"ז תתעלה. והענין הוא כידוע בענין הקרבנות שצריך שידור בדבר הנדור דוקא שיאמר ה"ז כעולה וכקרבן, והיינו שעי"ז ממשיך אור מקיף על הדבר הנדור, ולהיות שהדבר הגשמי דדצ"ח בעצם למעלה מן האדם אלא שנפל למטה, וע"י האור העליון שממשיך עליו מתעלה הדבר הגשמי, ומוכרח לפרוש ממנו שאסור לו

נאחז . . . נאחז: כ"ה בגוכי"ק.

שבו הנה"ב: כ"ה בגוכי"ק, ואוצ"ל: שבו יכול הנה"ב.

ליהנות ממנו כו' וכמש"ש הענין באריכות. וכמו"כ יובן כאן ענין הסמיכה הוא שנמשך אור מבחי' אדם העליון (ע"י האדם שלמטה, ובנפש הוא הנה"א, עמ"ש בלקו"ת ד"ה אדם כי יקריב) על הבהמה הגשמיית שתתעלה עי"ז. והגם שמקדיש אותה בפה תחלה ואומר הרי זו עולה כו' ומה צריך עוד הסמיכה בידיו. אך הענין הוא כמשנת"ל דהמשכת דבר צריך להיאחז בדבר גשמי דוקא, וכמו"כ יובן כאן דבכדי להמשיך האור העליון על הבהמה הוא ע"י הסמיכה בידיו דוקא, דהידים הם בדוגמת ע"ס העליונות כנ"ל שז"ע בחי' אדה"ע כו'. ובזה יובן מ"ש ויהושע בן נון מלא רוח חכ' כי סמך משה את ידיו עליו, ולכאו' הול"ל כי למד משה אתו או כי מסר לו משה כל' המשנה משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, אך הענין דלימוד התורה ומסירת החכ' זהו דבר רוחני ונת"ל דדבר* צריך דבר גשמי להיאחז בו ולכן סמך ידיו עליו שעי"ז נמסר לו בחי' החכ', וזהו כי סמך את ידיו עליו שעי"ז דוקא נמשך לו בחי' החכ'. וזהו שהיו סמוכים איש מפי איש עד משה כו'. ובעבודה עכשיו בהקרבת הנה"ב ענין הסמיכה הוא לימוד התורה שקודם התפלה דהתורה נק' עוז ותושי' עוז לנה"א ותושי' לנה"ב ולכן ה"ז הסמיכה שעי"ז יתעלה הנה"ב בתפלה כנ"ל. ועפ"ז* מ"ש בנ"י סומכין ולא בנות ישראל, דבנ"י הם בחי' מ"ה ונמשך משם הכח לעלות משא"כ בנות ישראל הם בחי' מל' שזהו בחי' שם ב"ן המתעלה כו'. וזהו וסמך את ידיו עליו ונרצה לו לכפר עליו, דכל ענין הקרבן הוא להמשיך בחי' רצה"ע מבחי' עצמות אוא"ס להיות מחילת וסליחת עוונות ובכדי שיעלה הקרבן ויעורר הרצון העליון זהו ע"י הסמיכה שנותן לה כח להתעלות, וזהו וסמך את ידיו שהוא ההמשכה מבחי' מ"ה אז דוקא ונרצה כו', ובעבודה הוא שתחלה צ"ל לימוד התורה קודם התפלה, ואח"כ ההתבוננות בתפלה לבוא לתשובה שז"ע התהפכות והקרבת הנה"ב ועי"ז ונרצה לו לכפר עליו כו'.

בס"ד. רנ"ג

בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת וגו', וארז"ל במד"ר פ' תצוה פל"ח באיזהו זכות נכנס אהרן לקה"ק, זכות המילה היתה נכנסת עמו, שנא' בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואין זאת אלא מילה שנא' זאת ברית, וגם ארז"ל במד"ר פ' אחרי פכ"א, מפני מה כה"ג משמש בשמונה בגדי' אלא כנגד מילה שהיא לשמונה ימי'. ולכאו' צ"ל מה"ע שארז"ל באיזהו זכות נכנס אהרן לקה"ק עד שצ"ל זכות המילה היתה נכנסת עמו הלא אהרן

דדבר צריך: כ"ה בגוכי"ק, ואוצ"ל: דדבר רוחני צריך.

ועפ"ז מ"ש: כ"ה בגוכי"ק, ואוצ"ל: ועפ"ז יובן מ"ש.